

สมใจ วงศ์เทียนชัย. (2547). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนไทย – พม่า อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ของนักท่องเที่ยวชาวไทย*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : อาจารย์
ดร.ศุภินญา (ตัญญาภิรมย์) ญาณสมบุญรัตน์.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดน
ไทย – พม่า อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยศึกษาถึงลักษณะทางด้าน
ประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย แรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่
สอด ทักษะคดีที่มีต่อการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอดสำหรับด้านแหล่งท่องเที่ยว ทักษะคดีที่มี
ต่อการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอดสำหรับการเดินทาง ทักษะคดีที่มีต่อการท่องเที่ยวในจุด
ผ่านแดนอำเภอแม่สอดสำหรับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาที่มีต่อการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอ
แม่สอด พฤติกรรมในการมาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ความสัมพันธ์ระหว่าง
แรงจูงใจ ทักษะคดี ปัญหาที่มีต่อการท่องเที่ยวและพฤติกรรมในการท่องเที่ยว ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็น
แนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนไทย – พม่า อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ให้
สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวรวมถึงผลการวิจัยนี้สามารถเป็นประโยชน์แก่จังหวัดอื่นๆ ที่มี
แหล่งท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน อย่างเช่น ลาว กัมพูชา พม่า มาเลเซีย เพื่อนำไป
พัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนั้นๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนไทย-พม่า
อำเภอ แม่สอด จังหวัดตาก จำนวน 420 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่าง
การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของการเปรียบเทียบ
เชิงซ้อนตามวิธี การทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยหลาย ๆ คู่ (LSD) และการหาค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอด ส่วนใหญ่เป็นเพศชายที่มี
การศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส มีบุตรและประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ มีอายุเฉลี่ย 35 ปี มี
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 17, 784 บาท และมีภูมิลำเนาจากภาคกลาง ส่วนใหญ่มาจากจังหวัดกรุงเทพมหานคร

2. แรงจูงใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอด ในด้านเพื่อ
ประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีแรงจูงใจในการท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือเพื่อการพักผ่อน
หย่อนใจและเพื่อศึกษาศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศาสนานักท่องเที่ยวมีแรงจูงใจในการ
ท่องเที่ยวมาก ส่วนเพื่อมาซื้อสินค้าส่วนตัวและของที่ระลึกนักท่องเที่ยวมีแรงจูงใจในการท่องเที่ยวปานกลาง
ส่วนเพื่อได้มีโอกาสติดต่อธุรกิจนักท่องเที่ยวมีแรงจูงใจในการท่องเที่ยวน้อย และนักท่องเที่ยวไม่มีแรงจูงใจใน
การท่องเที่ยวคือด้านการเข้าไปฝั่งพม่าเพื่อทำธุระส่วนตัว

3. จากการศึกษาวิจัยทักษะคดีที่มีต่อการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอดด้านต่าง ๆ ของ
นักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า

3.1 นักท่องเที่ยวชาวไทยมีทักษะคดีในการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอดด้านแหล่ง
ท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับดี

3.2 นักท่องเที่ยวชาวไทยมีทัศนคติในการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอดด้านการเดินทางโดยรวมอยู่ในระดับดี

3.3 นักท่องเที่ยวชาวไทยมีทัศนคติในการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอดด้านสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับดี

4. ปัญหาที่มีผลต่อระดับการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอดของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในด้านปัญหาเรื่องพาหนะนำโรคและเชื้อโรคในจุดผ่านแดนไทย-พม่า ที่เล็ดลอดเข้ามาฝั่งไทยมีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในระดับมาก รองลงมาคือปัญหาการก่อการร้ายตามจุดผ่านแดนและปัญหาการสู้รบของชนกลุ่มน้อยเช่น กะเหรี่ยงเผ่าต่างๆ ตามแนวตะเข็บชายแดนมีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาความไม่แน่นอนของการเปิด – ปิด ด่านการค้าชายแดน ไทย – พม่า, ปัญหาสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัยเนื่องจากข้อพิพาทและความบาดหมางระหว่างไทย – พม่า, ปัญหาความมั่นคงและความตึงเครียดภายในของประเทศพม่าและปัญหาเกี่ยวกับพรรคการเมืองในประเทศพม่า(พรรครัฐบาลกับนางอองซานซูจี) มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในระดับน้อย

5. พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอด โดยเฉลี่ยนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สอดเป็นครั้งที่ 5 จำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้จ่ายโดยเฉลี่ยในการท่องเที่ยวครั้งนี้ คือ 3,540 บาท นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้เวลาในการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนครั้งนี้โดยเฉลี่ยจำนวน 2 วัน ช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่นิยมเดินทางไปท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ช่วงวันหยุดปลายสัปดาห์ โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มักจะเดินทางมาท่องเที่ยวกับบุคคลในครอบครัวและญาติเป็นส่วนมาก การเดินทางมาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอดของนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มักจะเดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัว การซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่นิยมซื้อสินค้าประเภทอาหารแห้งขนมขบเคี้ยวมากที่สุด แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่นิยมไปเที่ยวมากที่สุดคือ ตลาดริมเมย ซึ่งนักท่องเที่ยวจะมาเที่ยวที่ตลาดริมเมยทุกคน และนักท่องเที่ยวชาวไทยคิดว่าจะกลับมาเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอด อีกในอนาคตข้างหน้า

6. ลักษณะประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพการสมรส และภูมิลำเนาที่แตกต่างกันของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอดที่แตกต่างกัน

7. ลักษณะประชากรศาสตร์ได้แก่ อายุ และรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอด

8. แรงจูงใจในการท่องเที่ยวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอด

9. ทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวแม่สอดในด้านแหล่งท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอด

10. ปัญหาที่มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนอำเภอแม่สอด

Somjai Wongtienchai. (2004). *Factors Affecting Thai Tourists' Traveling Behavior in Border Crossing Points, Thailand-Myanmar Friendship Bridge, Maesot District, Tak Province*. Master project, M.B.A. (Marketing). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor : Dr. Supinya (Dachanabhirom) Yansomboon.

This study aimed to investigate factors affecting Thai tourists' traveling behavior in border crossing points, Thailand-Myanmar Friendship Bridge, Maesot District through demographical characteristics, motivations of travel in border crossing points, attitudes toward traveling in border crossing points on traveling source, attitudes toward traveling in border crossing points on transportation, attitude toward traveling in border crossing points on accommodation, problems of travel in border crossing points, traveling behavior in border crossing points. The research also examined the relationships between motivations, attitudes, problems of travel and traveling behavior. The research results would be a guideline for the development and the improvement of traveling source in border crossing points, Thailand-Myanmar Friendship Bridge, Maesot District in accordance with tourist needs, and also be useful for other provinces with border crossing points such as Laos, Kambodia, Burma, Malaysia in order to develop and improve traveling source in border crossing points in accordance with tourist needs.

The subjects comprised 420 Thai tourists in border crossing points, Thailand-Myanmar Friendship Bridge, Maesot District, Tak Province. Questionnaire was administered. Then data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, One Way Analysis of Variance, match pair test with Least Significant Different (LSD) and Pearson Product Moment Coefficient Correlation. The results revealed that :

1. Most of Thai tourists were males, got undergraduate degree, married with children, aged around 35 years, were official service, got salary of 17,784 baht/month, lived in the central region and most lived in Bangkok.

2. For motivations of travel, it was found that travel for experience was at a highest level, travel for entertainment and culture, history, archeology and religion study were at a high level, travel for souvenir and good purchasing was at a moderate level, and travel for business negotiation was at a low level, whereas there was no motivation of travel on personal business.

3. For attitude toward travel in border crossing points, it was found that :

- 3.1 Thai tourists' attitude toward travel in border crossing points on traveling source was at a good level.

- 3.2 Thai tourists' attitude toward travel in border crossing points on transportation was at a good level

- 3.3 Thai tourists' attitude toward travel in border crossing points on accommodation was at a good level.

4. Problems affecting travel decision degree in border crossing points at a high level included disease and germ mean. Those at a moderate level included terrorism in border crossing points and fighting problem among minority ethnics along the border line. Those at a low level included instability of open-close time of commercial crossing points, unsafe situation because of Thai-Burma controversy, insecurity and stress in Burma and political party (government and Ong San Su Gee' s party).

5. For travel behavior of Thai tourists in border crossing points, it was found that most of them passed the border as the fifth time, they spent money around 3,540 bahts and spent 2 days long visit. Weekend was the most favorite time for travel and they liked travel with family and relatives by car. They mostly bought dried foods and desserts, and Rim Meui Market was most favorite place, more over they had a plan for visit in the future.

6. Demographical characteristics included different gender, education, occupation, marriage status, and location background significantly affected to traveling behavior in border crossing points.

7. Age and salary were significantly related to traveling behavior in border crossing points.

8. Motivations of travel were not significantly related to traveling behavior in border crossing points.

9. Attitudes toward traveling in border crossing points on traveling source were not significantly related to traveling behavior in border crossing points.

10. Problems affecting traveling decision were not significantly related to traveling behavior in border crossing points.